

АКАДЕМИЧЕН СТАНДАРТ ЗА УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА
„ГРАЖДАНСКО И АДМИНИСТРАТИВНО ПРОЦЕСУАЛНО ПРАВО”

1. Цел на обучението по дисциплината:

Основна цел на обучението по дисциплината „Гражданско и административно процесуално право” е усвояване на знания в областта на гражданското право и съдебнопроизводствените правила в Република България по разрешаване на административни спорове, включително усвояване на компетенции по тълкуването и прилагането на процесуалните правните норми в тази област.

Целта е съобразена с мястото на дисциплината в специалността по значимост и по хронология в учебния план.

Целта се съгласува с:

- мисията и концепцията на МУ-Пловдив;
- обема и кредитния рейтинг на дисциплината (по системата ECTS), видни от учебния план;
- квалификационната характеристика на специалността „Управление на здравни грижи”;
- образователната степен (**магистър**).

Основните задачи са:

- Да познават гражданското законодателство като система от правни норми в Република България;
- Да познават основните правни понятия и институти в българското гражданско право: правосубектност; правоспособност и дееспособност; юридически факти и фактически състави; субективни права и юридически задължения; граждански правоотношения; правни действия; правни сделки и договори; юридически актове; ограничения на дееспособността и други;
- Да познават системата от правни норми, регулиращи административното и административно - процесуалното право, в това число правата и задълженията на страните, усложненията в процеса, обжалване и правомощия на съответните съдебни инстанции;
- Да познават основни понятия и правни институти в административното и

административно - процесуалното право;

- Да усвоят знания за условията и реда за издаване, оспорване и влизане в сила на административните актове;
- Да познават системата на административно - наказателния процес, реда за установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания;
- Да познават условията и реда за налагане на принудителни административни мерки и видовете принуда в здравеопазването.

2. Учебно съдържание на дисциплината:

Съдържанието е подредено хронологически така, че да позволява използването от преподавателя и студентите на вече изучена материя и понятия. Съдържанието следва реда, използван в системата на гражданското право и административния процес и подредбата на съответните закони и процесуални кодекси.

3. Предпоставки:

Желателно е студентите да имат предварителни юридически познания по основни правни дисциплини, които биха им осигурили нужния фундамент от знания за принципните постановки в областта на гражданското право и административно - процесуалното право.

4. Академични ресурси:

Дисциплината се преподава от хабилитирано лице с юридическо образование, магистър по „Право“, със защитена дисертация в област на висше образование: 3. „Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.6. Право, научна специалност „Административно право и административен процес“.

Практическите занятия се водят от нехабилитиран преподавател (асистент) в същото направление.

5. Материални ресурси:

За нуждите на ефективното преподаване и усвояване на знания по дисциплината не е необходимо специално оборудване или лабораторна база. За провеждане на практическите упражнения може да се предвиди мултимедиен проектор, лаптоп и прожекционен екран.

Аудиторните занятия се провеждат в модерни аудитории или зали, оборудвани с мултимедийна техника и с осигурен интернет. За самостоятелна работа студентите могат да ползват библиотека, компютърна зала със свободен достъп.

6. Лекционно обучение:

Лекциите се подготвят и изнасят интерактивно. Обемът и форматът на предоставяне на лекциите са избор на водещия лектор.

По време на лекциите и в края на всяка лекция се оставя време за дискусии.

На базата на обратната връзка със студентите, която се осъществява чрез текущи анкети и тестове, се определят изискванията за усъвършенстване на лекционното обучение.

7. Практически упражнения:

За упражненията се предоставят методични указания, примерни казуси, примерни юридически актове и тестове.

Поставят се самостоятелни и екипни задачи. Проверява се:

- подготовката на студента,
- резултатите (получени знания и умения) от конкретното упражнение.

Като методична форма се отдава предимство на работа в екип и екипните дискусии. Могат да се възлагат задачи на студентите да подготвят и защитят своя теза по тема, която преподавателят определя на предходното занятие. След това се провежда дискусия с групи студенти, пред които докладващият студент защитава тезата си.

8. Информационни ресурси. Основна литература. Сайтове

Преподавателят е длъжен да има разработени лекции и упражнения по дисциплината и да може да предоставя в електронен вид лекциите си, обучаващи тестове и други учебни материали.

Представя се списък на основната препоръчвана литература по дисциплината, по всяка нейна компонента (лекции, упражнения) с приоритет на достъпните източници (да се отделят като „основна литература”). Могат да се препоръчат и интернет ресурси, от които може да се намерят подходящи материали за подготовката на студента.

В рамките на учебната програма и изпитния конспект е представена препоръчителна литература за самостоятелна подготовка по теми от лекционния курс.

Учебници и учебни помагала:

1. Лазаров, К, Годоров И. „Административно право“, С. Сиела, 2016;
2. Лазаров, К., „Административно право“, С., Феня, 2011 г.;
3. Лазаров, К. „Административно право и Административен процес“, Феня, 2003 г.;

4. Лазаров, К., Тодоров, И. „Административен процес“, Сиела, 2018г.;
5. Зиновиева Д. „Административното правосъдие“, С. Сиела, 2017.;
6. Зиновиева, Д. „Компетентност на административните органи“, Сиела, 2000г.;
7. Мавров, М. „Практически проблеми на контрола, осъществяван от националната здравноосигурителна каса и районните здравноосигурителни каси спрямо изпълнителите на медицинска помощ“, Сп. Норма, бр. 5, 2018 г., изд. Сиела Норма АД;
8. Мавров, М. „Проблеми при прилагане на административно-наказателна отговорност при нарушаване на правото на достъпна медицинска помощ чрез неспазване на принципите за своевременност, достатъчност и качество на медицинската помощ (чл. 81, ал. 2, т. 1 от Закона за здравето)“, „Научни трудове на института за държавата и правото“, Том XIII, София, 2015 г., стр. 73-79;
9. Мавров, М. „Основни принципи на Европейското административно право“ - Knowledge - International Journal, Vol.28.6, Bansko, Bulgaria, December, 2018, стр. 1971-1976;
10. Зиновиева Д. „Медицинско право“, Сиела, 2016;
11. Мавров, М. „Правният институт на информираното съгласие на пациента“, Стови, 2018г. ;
12. Павлова М., „Гражданско право – обща част“, С. Софи – Р, 2012;
13. Сталев Ж., Иванова Р., Стамболиев О., Мингова А., Попова В. „Българско гражданско-процесуално право“, С. Сиела, 2012;
14. Тасев С., М. Марков. „Гражданско право-обща част“, С. Сиби, 2017г.

9. Контролни работи:

Студентите трябва да се натоварват интензивно в рамките на семестъра. Изхожда се от презумпцията, че начинът на придобиване на знанията и уменията е важен фактор за тяхната дълбочина, трайност и приложимост. В рамките на модула се разработват казуси.

10. Самостоятелна подготовка и извънаудиторна работа на студента:

Самостоятелната работа на студентите се осъществява под прекия контрол на преподавателя. Това се отнася, както до работата с представените учебни материали, така и в рамките на провежданите семинарни упражнения.

11. Сътрудничество между преподавателите и студентите:

Това сътрудничество се изразява в:

- Ангажираност на преподавателя към студента и предварителната му подготовка, текущи трудности по усвояване на материала и възможности с индивидуална програма на учене да постигне повече;
- Използване на часове за консултации;
- Включване на студентите в екипи по научни задачи, изследвания, проекти и др.

12. Изпити:

Текущите оценки, предвидени по учебен план на дисциплината, се дават за:

- Резултатите на студента в семинарни упражнения и самостоятелни задачи;
- Контролни писмени работи или студентски разработки и др.

13. Стандарти за оценяване:

Успешното изучаване на предмета „Гражданско и административно - процесуално право” се оценява като стойност от оценки, разпределени в два основни елемента:

Първият включва оценката за учебната дейност на студента през целия модул (не повече от 30%). Включва отделни оценки от текущ контрол (тестове), за пълното и качествено изпълнение на формите за самостоятелната работа, предвидени в учебната програма на дисциплината.

Вторият включва оценката от изпита по дисциплината (не повече от 70%). Важно значение има и регламентът за провеждане на изпита, така че да се сведе до минимум възможността за манипулиране на неговите резултати.

За дисциплината се разработват ясни стандарти за оценка.

На основа на гореизложеното всяка оценка за теоретическия компонент на изпита се определя дадена характеристика:

- **Слаб (2)** получава студент при оскъдни познания, които не могат да послужат като база за следващите нива на обучение.
- **Среден (3)** получава студент, който възпроизвежда знанията в „готова схема“, като липсват основни моменти от разработваната тема; липсва готовност за самостоятелно използване на получените знания и професионални компетентности; терминологията не е усвоена, изложението се характеризира с беден език;
- **Добър (4)** получава студент, който развива темата описателно, репродуктивно, като използва типови постановки; ограничена самостоятелност при използване на получените знания и придобитите професионални компетентности; в изложението, макар да има наличие на добър юридически речник, се допускат неточности в използваните понятия;
- **Много добър (5)** получава студент, който развива темата самостоятелно

продуктивно, нестандартно, използвайки самостоятелни логически връзки и понятия, добавя литературни данни от правната доктрина; прави опит да изведе и обоснове своя теза; адекватно използва юридическите понятия в областта на изучаваната дисциплина, има добра езикова култура и добър юридически речник;

- **Отличен (6)** получава студент, който самостоятелно, логично, извежда темата и тезата с оригинален елемент; използвайки самостоятелни логически връзки и понятия, обосновано добавя литературни данни от правната доктрина; наблюдава се готовност за ползване на придобитите знания и компетентности; точно при използване на юридическите понятия в областта на изучаваната дисциплина, има добра езикова култура и добър юридически речник;

При започване на занятията студентите трябва да бъдат запознати със стандартите за оценяване, процедурите за провеждане на текущ контрол и възможностите за получаване на обратна връзка за напредъка им през семестъра.

14. Формиране на крайната оценка:

Крайната оценка определя, в каква степен даденият студент е постигнал целта на обучението, поставена в началото. Тя е многокомпонентна и включва оценка от писмен краен изпит и оценка от текущ контрол.

Крайната оценка се получава като сбор от оценките по шестобална система от различните компоненти умножени със съответните коефициенти на значимост.

Крайна оценка = $k_1 Q_{\text{оценка от текущ контрол}} + k_2 Q_{\text{оценка от писмен изпит}}$

като:

$k_1 Q_{\text{оценка от текущ контрол}} - 0,30; k_2 Q_{\text{оценка от писмен изпит}} - 0,70$

Ако оценката на един от компонентите е слаб 2, крайната оценка също е слаб 2.

15. Документиране, съхраняване на резултатите и контрол на дейността по оценяването:

- Оценяваните студенти имат правото и задължението да се информират за регламента, процедурите и резултатите от оценяването, да предявяват претенции и жалби при неспазване на настоящите правила.

- Правото на студента по смисъла на предходната точка е в сила в случаите на установени технически пропуски или грешки (например при изчисляване или нанасяне на оценките), както и при сериозни основания за разминаване на фактически показаните знания, умения и компетентности и получената крайна оценка за тях.

- Допускат се корекции на оценките в случаите по предходната алинея в

студентската книжка, изпитния протокол или по партидата в главната книга само от титуляра на дисциплината.

- Евентуални спорове и претенции от страна на студентите се отправят писмено към оценяващия екип, който следва да даде аргументиран отговор до края на следващия работен ден.

- Установени и доказани случаи на сериозно нарушаване на правата на студента при оценяването на неговите знания, умения и компетентности се отнасят чрез писмена жалба до Ректора или Зам-ректора на Медицинския университет.

Изпитните материали се съхраняват от преподавателя, като студентите имат право да се запознаят с тях и основанията за оценка в определен период. Периодът, в който се осигурява достъп на студентите до изпитните материали и резултати е не по-дълъг от 3 (три) работни дни след датата на изпита.

Характеристиката на дисциплината се предоставя на студента в началото на обучението. Това е в съответствие със ЗВО чл. 56. ал. 1: „Преподавателите са длъжни да разработят и да оповестят по подходящ начин и описание на водения от тях лекционен курс, включващо заглавия и последователност на темите от учебното съдържание, препоръчителна литература, начин на формирана оценката и форма на проверка на знанията и уменията“.

Проф. д-р Мария Семерджиева, дм

Ръководител катедра „Управление на здравните грижи“